

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

Кафедра національної безпеки та управління
факультету підготовки керівних кадрів

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВОК 07.2 «ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ШТАБУ ПРИКОРДОННОГО ЗАГОНУ»**

вибіркова

для набору 2021 року

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону

Спеціальність: 252 Безпека державного кордону

Кваліфікація: магістр безпеки державного кордону

Професійна кваліфікація: офіцер оперативно-тактичного рівня Державної прикордонної служби України

Форма здобуття освіти: денна

ВСТУПНІ РЕКВІЗИТИ

Статус дисципліни: Навчальна дисципліна вибіркового компонента.

Тривалість курсу: 4 кредити (120 годин).

Мова викладання: українська.

Мета вивчення навчальної дисципліни – забезпечити здатність здобувачів вищої освіти ефективно виконувати функції управління прикордонною діяльністю, організовувати та здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення оперативно-службової діяльності, управляти ризиками в системі національної безпеки в різних умовах обстановки.

Завдання навчальної дисципліни – надати слухачам теоретичні знання та практичні навички щодо методики та процедур проведення інформаційно-аналітичної роботи в штабах органів охорони державного кордону, управління ризиками в сфері безпеки і оборони, створення системи підтримки прийняття рішень.

Анотація курсу:

Актуальність курсу підтверджується потребою застосування методології аналізу ризиків діяльності та оцінювання стійкості систем забезпечення національної безпеки.

В межах курсу підготовка офіцера-керівника оперативно-тактичного рівня здійснюється шляхом надання знань, формування вмінь та практичних навичок, необхідних для виконання обов'язків на посадах керівного складу Державної прикордонної служби України з питань створення ефективних систем підтримки прийняття рішень. Курс спрямований на формування здатності здобувачів вищої освіти розв'язувати складні задачі і проблеми управління у галузі безпеки державного кордону, що передбачає проведення досліджень та характеризується невизначеністю умов і вимог, прийняття рішень в складних і непередбачуваних умовах неповної/недостатньої інформації. Це, в свою чергу, потребує застосування технологій інформаційно-аналітичної роботи.

Вивчення курсу сприяє набуттю спроможності здійснювати керівництво інформаційно-аналітичною діяльністю, оцінювати рівень ризику та управляти його рівнем в системі національної безпеки.

Матеріали курсу розроблені на основі європейського досвіду інформаційно-аналітичної роботи у прикордонній сфері.

Пререквізити курсу: Базові знання основ управління.

Викладач:

Професор кафедри національної безпеки та управління доктор військових наук, доцент Анатолій Мисик, e-mail: tmysyk@gmail.com

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у слухачів наступних **програмних компетентностей**:

А) Загальні компетентності:

К 01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

К 03 Здатність приймати обґрунтовані рішення;

К 06 Здатність проведення дослідження на відповідному рівні;

К 07 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

К 10 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Б) Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

К-11 Здатність оцінювати обстановку на ділянці відповідальності;

К-13 Здатність визначати раціональні параметри оперативно-службової діяльності органу охорони державного кордону;

К-15 Здатність формувати та застосовувати сучасні системи підтримки прийняття рішень;

К-23 Здатність застосовувати методи дослідження для розв'язання складних задач і проблем професійної діяльності

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує досягнення слухачами наступних **програмних результатів навчання**:

ПР-01 Оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки, аналізувати сценарії дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози;

ПР-02 Організовувати оперативно-службову діяльність органу охорони державного кордону на заданий період, комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, ефективне застосування сил і засобів у різних умовах обстановки, всебічне забезпечення;

ПР-04 Аргументувати зміст та оцінювати виконання функцій управління органами охорони державного кордону (прийняття рішення, планування, організації, мотивації та контролю) щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності, бойових дій у різних умовах обстановки;

ПР-05 Оцінювати ризики щодо діяльності органу охорони державного кордону, застосовувати сучасні методи обґрунтування рішень, методики оцінювання ефективності;

ПР-13 Аргументувати вибір загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону.

Для досягнення програмних результатів навчання з навчальної дисципліни слухач повинен:

ПР-01. Знати:

суть і зміст організації інформаційно-аналітичної діяльності та застосування системи управління ризиками в Державній прикордонній службі України;

завдання та принципи інформаційно-аналітичної діяльності, завдання, що покладаються на інформаційно-аналітичні підрозділи;

основні документи, які регламентують інформаційно-аналітичну діяльність та провадження аналізу ризиків;

терміни та поняття, які використовуються під час інформаційно-аналітичної діяльності, у тому числі у сфері аналізу ризиків;

вимоги до персоналу інформаційно-аналітичних підрозділів та аналізу ризиків;

Розуміти:

керівні документи з організації інформаційно-аналітичної діяльності та застосування системи управління ризиками;

Застосовувати:

класичні та сучасні принципи прогнозу розвитку обстановки;

Проводити системний аналіз:

міжнародних договорів, законів України, постанов, програм, концепцій, стратегій, а також пропозицій до них в рамках прогнозу обстановки з питань, що належать до компетенції ДПСУ.

Розробляти:

пропозицій з питань, що належать до діяльності ДПСУ в різних умовах.

Оцінювати:

програми, концепції, а також пропозицій до них з питань, що належать до компетенції ДПСУ з використанням методів верифікації;

ПР-02. Знати:

вимоги до персоналу інформаційно-аналітичних підрозділів та аналізу ризиків;

форми, способи та принципи інформаційної взаємодії;

порядок, основні форми та методику підготовки інформаційно-аналітичних (аналітичних) матеріалів і документів та методику проведення аналітичних досліджень;

Розуміти:

організацію збирання та узагальнення інформації, роботу з нею;

порядок підготовки інформаційно-аналітичних (аналітичних) матеріалів та документів, порядок проведення аналітичних досліджень;

Застосовувати:

методологію аналізу ризиків в забезпеченні охорони державного кордону;

Аналізувати:

ризиків на державному кордоні

Розробляти:

нормативні документи щодо аналізу ризиків з метою забезпечення недоторканності державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні.

Оцінювати:

нормативні документи щодо забезпечення недоторканності державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні).

Обґрунтовувати:

напрямки розвитку Державної прикордонної служби України;

ПР-04. Знати:

основи статистики та порядок ведення обліку й статистичної звітності в Державній прикордонній службі України;

порядок та строки підготовки (подання) звітних документів за результатами оперативно-службової діяльності;

методологію та порядок запровадження аналізу ризиків у діяльність Державної прикордонної служби України

порядок проведення ідентифікації ризиків та загроз;

Розуміти:

застосовування інформаційних технологій в процесі інформаційно-аналітичної діяльності;

проведення статистичного спостереження та підготовку статистичного зведення;

визначення чинників, які впливають на систему аналізу ризиків;

проведення аналізу ризиків у сфері охорони державного кордону;

узагальнення даних про обстановку, результати оперативно-службової діяльності та здійснення статистичної звітності за ними;

Застосовувати:

результати аналізу ризиків в рамках прийняття рішення з охорони державного кордону;

Аналізувати:

дії сил та засобів охорони державного кордону, надавати пропозиції щодо їх корегування в адаптації до ризиків.

Обґрунтовувати:

шляхи забезпечення рішення на охорону державного кордону;

пріоритетні напрями в охороні державного кордону в сучасних умовах.

Визначати та оцінювати:

спроможність частин та підрозділів ДПСУ щодо виконання завдань за призначенням;

заходи щодо реалізації державної політики у сфері охорони державного кордону на міжнародному, регіональному, національному та місцевому рівнях.

ПР-05. Знання:

знати вимоги до результатів аналізу ризиків, їх роль під час прийняття рішення.

Розуміння:

розуміти можливості та обмеження інформаційних технологій в процесі інформаційно-аналітичної діяльності;

розуміти зміст документів з аналізу ризиків та інформаційно-аналітичних матеріалів для прийняття управлінських рішень..

Застосовування:

застосовувати методологію аналізу ризиків та управління ризиками в сфері охорони державного кордону;

застосовувати методи ідентифікації ризиків та загроз

Аналіз:

аналізувати законодавчу базу, в рамках прогнозу обстановки з питань, що належать до компетенції ДПСУ.

Синтез:

обґрунтовувати шляхи підвищення якості рішення на охорону державного кордону, доцільність форм та способів застосування частин та підрозділів ДПСУ;

обґрунтовувати зміст профілів ризику щодо протиправної діяльності на державному кордоні;

обґрунтовувати напрями розвитку системи охорони державного кордону в сучасних умовах та ДПСУ.

Оцінювати:

оцінювати рівень загрози національній безпеці на державному кордоні;
 оцінювати рівень впливу загроз на державному кордоні;
 оцінювати уразливість системи охорони державного кордону щодо протидії загрозам на державному кордоні;
 оцінювати рівень ризику щодо протидії загрозам на державному кордоні;
 оцінювати заходи щодо охорони державного кордону в контексті реалізації спроможностей підрозділів;
 оцінювати якість та результативність рішень щодо охорони державного кордону.

ПР-13. Знання:

знати можливості джерел інформації для аналізу ризиків.

Розуміння:

розуміти сутність окремих наукових методів дослідження, межі їх застосування;

Застосовування:

застосовувати методологію системного аналізу;

застосовувати загально наукові методи дослідження; формалізація та моделювання;

застосовувати методику проведення ситуативного аналізу;

застосовувати методику аналізу ризиків;

застосовувати методику експертного оцінювання;

підходи до оцінювання адекватності загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону;

застосовувати методику аналізу та оцінки загроз, впливу, уразливості та ризику.

Аналіз:

аналізувати фактори, які визначають рівень та ймовірність загрози, уразливість, вплив та ризик у цілому;

аналізувати взаємовплив та взаємозалежність між параметрами, факторами та умовами та оцінювати їх рівень.

Синтез:

формувати висновки за результатами моделювання та оцінювання рівня ризику за його складовими;

розробляти рекомендації щодо практичних заходів за результатами оцінювання ризиків.

Оцінювання:

оцінювати стан об'єктів дослідження за результатами моделювання.

Обґрунтовувати:

пропозиції з питань забезпечення безпеки державного кордону.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Інформаційне забезпечення в ДПСУ

Організація інформаційно-аналітичної діяльності у Держприкордонслужбі: суть, зміст, мета та завдання інформаційно-аналітичної діяльності в ДПСУ, основні принципи та правове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності, організація інформаційно-аналітичної діяльності ДПС України.

Методика підготовки основних інформаційно-аналітичних матеріалів і документів: методика проведення аналітичних досліджень, методика підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів і документів.

Статистичне спостереження: підготовка плану та програми статистичного спостереження, проведення статистичного спостереження та підготовка статистичного зведення, графічне зображення статистичної інформації.

Система звітності в Держприкордонслужбі: поняття системи звітності. Завдання інформаційно-аналітичних підрозділів щодо підготовки та подання інформаційно-звітних матеріалів, організація та ведення обліку та звітності в ДПСУ, структура Табелю звітності, форми звітності. Строки подання донесень.

Тема 2. Організація та проведення аналізу ризиків в ДПСУ

Методологічні основи аналізу ризиків в ДПСУ: суть, зміст, мета аналізу та управління ризиків; основні терміни та поняття аналізу та управління ризиками; цілі і рівні проведення аналізу ризиків; оцінка загроз та оцінка ризиків; інформативна модель; аналітичний процес.

Основи провадження аналізу ризиків у Держприкордонслужбі: правові основи здійснення аналізу ризиків в ДПСУ; завдання провадження аналізу ризиків; вимоги до структурних підрозділів та персоналу, який виконує завдання у сфері аналізу ризиків; координація організації та провадження аналізу ризиків.

Джерела інформації для аналізу ризиків: джерела інформації в ДПСУ; джерела інформації для оцінки загроз та ризиків; підходи та критерії, які використовуються підрозділами аналізу ризиків для оцінки інформації та її джерела.

Методологія розробки продуктів аналізу ризиків: продукти аналізу ризиків в ДПСУ; структура та вимоги до документів з аналізу ризиків, види документів; порядок підготовки періодичного аналізу ризиків; оформлення інформаційних(аналітичних) зведень, звітів, оглядів; порядок проведення тематичного аналізу ризиків; структура тематичного аналітичного зведення.

Аналіз ризиків за моделлю CIRAM 2.0 1. Оцінка уразливості за стандартами ЄС, оцінка впливу загрози, оцінка рівнів ризику, прогнозування ризиків. Підготовка презентацій продуктів аналізу ризиків.

Тема 3. Основи стратегічного аналізу та аналізу ризиків

Європейський досвід застосування методик оцінки інформації. Стратегічний аналіз. SWOT, PEST- аналіз як метод стратегічного аналізу. Профілювання ризиків: методологічні основи профілювання ризиків; розробка профілів ризиків; застосування профілів ризику; моніторинг застосування профілів; профілювання ризиків за встановленими профілями ризику з використанням інформації, внесеної у формуляр профілю ризиків, внесеної в описи профілю ризику, за характерними (типовими) ознаками; розроблення/уточнення профілів, описів ризиків, документальне оформлення; обіг профілів та описів ризику, їх застосування; практичне відпрацювання формулярів та описів профілів ризику; визначення індикаторів та показників ризику; опис сфери загрози (правопорушення) та ризику, що з нею пов'язаний; визначення характерних ознак правопорушень, схем та способів його вчинення, категорії осіб, можливо причетних до даної діяльності та інших відомостей; розробка рекомендацій щодо заходів/форм контролю з виявлення та запобігання правопорушень; об'єкти профілювання, характерні ознаки; документування результатів профілювання ризиків.

Запланована навчальна діяльність: лекції – 4 год., практичні заняття – 22 год., групові заняття – 4 год., семінарські заняття – 6 год., залік – 4 год., індивідуальна робота - 40, самостійна робота – 40 год.; разом – 120 год.

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання та дослідження); практичні заняття (з використанням методів експертного оцінювання, табличного, SWOT- аналізу); групові заняття (з використанням лекційного методу, дискусії та елементів практичної роботи); семінари (проведення дискусій, дослідницький, проблемний); самостійна робота, виконання індивідуальних завдань.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування, заслуховування в ході практичних робіт та групових занять, захист практичних робіт, підсумковий контрольний захід.

Вид семестрового контролю: диференційований залік.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Розподіл навчального часу за курсами, семестрами та видами навчального навантаження

Курс	Семестр	кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин																	Форми підсумкового контролю						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота											Індивідуальна робота					Самостійна робота	Екзамен	Диференційований залік	Залік		
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів	розрахункове завдання					курсова робота	контрольна робота
1	4	4,0	120	40	4	4		22		6					4	40	10						40			+
Усього за дисципліну		4,0	120	40	4	4		22		6					4	40	10						40			+

Розподіл навчального часу за розділами (модулями), темами та видами навчального навантаження

№ розділу (модуля)	№ теми	Назва теми	Кількість годин																						
			Загальна	Усього аудиторних занять	Аудиторна робота										Індивідуальна робота					Самостійна робота					
					лекції	групові заняття	групові вправи	практичні заняття	лабораторні заняття	семінари	рольові ігри	контрольна робота	індивідуальні заняття	модульний контроль	підсумковий контроль	Усього	реферат	конспект з теми	переклад текстів		розрахункове завдання	курсова робота	контрольна робота		
	1	Інформаційне забезпечення в ДПСУ	30	8	2	2				2						10	10								12
	2	Організація та проведення аналізу ризиків в ДПСУ	56	18		2		14		4						20					20				18
	3	Основи стратегічного аналізу та аналізу ризиків	30	10	2			8								10					10				10
Диференційований залік			4	4											4										
Усього за дисципліну			120	40	4	4		22		6					4	40	10				30				40

План проходження навчальної дисципліни

Запланована кількість аудиторного навантаження – 40 годин

№ теми	Найменування теми	Кількість годин	Номери, вид занять та кількість годин												Місяці	Номери тем, занять та кількість годин	Кількість годин	
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12				
1	Інформаційне забезпечення в ДПСУ	8	Л 2	Гз 2	Сз 2												1/1Л(2); 1/2Гз(2), 1/3 Сз (4), 2/1 Гз(2)	10
2	Організація та проведення аналізу ризиків в ДПСУ	18	Гз 2	Сз 4	Пз 4	Гз 2	Пз 4	Гз 2	Пз 2	Пз 4	Гз 2						2/2Сз(4), 2/3Пз(4), 2/4Гз(2), 2/5Пз(4)	10
																	2/6Гз(2), 2/7Пз(24), 2/8Пз(4), 2/9Гз(2), 3/1Л(2), 3/2Пз(4), 3/3Пз(4)	16
3	Основи стратегічного аналізу та аналізу ризиків	10	Л 2	Пз 4	Пз 4												Залік (4)	4
Диференційований залік		4																
Всього		40															Всього	40

Умовні скорочення:

Лекція - Л

Групове заняття – Гз

Практичне заняття - Пз

Семінарське заняття - Сз

Диференційований залік - Дз

Заняття, що обов'язкове для оцінювання - З

Тематичний план

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Назва теми і навчальні питання	Література
1 курс					
1 семестр					
1			30	Інформаційне забезпечення в ДПСУ	
	1	лекція	2	<i>Інформаційно-аналітична діяльність в Держприкордонслужбі України</i> 1. Сутність і зміст інформаційно-аналітичної діяльності в Держприкордонслужбі України. 2. Мета і завдання інформаційно-аналітичної діяльності. 3. Теоретичні основи аналізу ризиків в Держприкордонслужбі України	[2.1], с. 7-16;
	2	групове	2	<i>Організація статистичної звітності в Держприкордонслужбі України</i> 1. Завдання та категорії статистики, сутність статистичного спостереження. 2. Види та способи статистичного спостереження. Помилки статистичного спостереження та засоби запобігання ним. 3. Статистика як спосіб аналітичної інформації	[2.1], с. 63-74;
	3	семінар	2	Діяльність підрозділів інформаційно-аналітичного забезпечення ДПСУ. 1. Поняття системи звітності. Завдання інформаційно-аналітичних підрозділів щодо підготовки та подання інформаційно-звітних матеріалів. 2. Організація та ведення обліку та звітності в органах охорони державного кордону.	[2.1], с. 63-74;
		індивідуальна робота	4	Виконання реферату з переліку запропонованих за темою №1, або за вибором слухача.	[2.1], с. 74-78
2			56	Організація та проведення аналізу ризиків в ДПСУ	
	1	лекція	2	Теоретичні основи аналізу ризиків в Держприкордонслужбі України 1. Сутність і зміст аналізу ризиків. Управління аналізом ризиків. 2. Цілі види та рівні проведення аналізу ризиків. Інформаційна модель. 3. Аналітичний процес.	[2.2] с 6-16, [2.4]
	2	семінар	4	Нормативно-правові засади аналізу та управління ризиками в ДПСУ. 1. Міжнародні стандарти аналізу та управління ризиками 2. Нормативно-правові акти України щодо аналізу та управління ризиками у сфері національної та прикордонної безпеки.	[2.3], стор 5-30
	3	групове	4	Аналіз ризиків за моделлю CIRAM 2.0 1. Методика аналізу ризиків. 2. Аналіз та оцінка загрози на ділянці органу охорони державного кордону.	[2.3] с 6-30
		практичне	4	Оцінки загрози за моделлю CIRAM 2.0. 1. Ідентифікація та опис загрози. 2. Методика оцінювання загрози.	[2.3] с 6-45

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Назва теми і навчальні питання	Література
		індивідуальна робота	6	Оцінка загроз на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (тип загрози, орган охорони державного кордону за вибором слухача).	[2.3] с 6-45
	4	групове	2	Оцінка уразливості 1. Оцінка уразливості за стандартами ЄС. 2. Методи оцінки уразливості.	[2.3] с 21-24
	5	практичне	4	Практика щодо оцінки уразливості на ділянці органу охорони державного кордону. 1. Оцінка оперативного потенціалу та законодавчих заходів 2. Оцінка факторів притягування. 3. Вимірювання вразливості у відповідності до загрози.	[2.3] с 21-24
		індивідуальна робота		Оцінка уразливості від загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача).	[2.3] с 24-29
	6	групове	2	Оцінка впливу загрози 1. Оцінка впливу загрози на ділянці відповідальності. 2.. Методика оцінки впливу.	[2.2] с 24-27
	7	практичне	2	Практика оцінки впливу загрози на ділянці органу охорони державного кордону за моделлю CIRAM 2.0. Оцінка впливу загрози 1. Оцінка впливу загрози на національну стратегію у прикордонній сфері. 2. Методи оцінки впливу. 3. Оцінка наслідків впливу загрози 4. Вимірювання впливу загрози.	[2.3] с 24-27
		індивідуальна робота		Оцінка впливу загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача).	[2.3] с 27-47
				Оцінка складових ризику на ділянці органу охорони державного кордону. 1. Оцінка важливості факторів уразливості. 2. Формування шкал оцінювання рівня прояву факторів. 3. Оцінка рівня вразливості до загрози.	[2.3] с 27-90
		групове		Оцінка ризику протидії загрози на ділянці органу охорони державного кордону за моделлю CIRAM 2.0. 1. Модель оцінки ризику протидії загрози. 2. Оцінювання ризику протидії загрози.	[2.3] с 27-90
	8	практичне	4	Прогнозування ризиків 1. Сценарії прогнозування. 2. Розробка сценаріїв щодо мінімізації ризиків з використанням методу аналізу ієрархій (метод Сааті)	[2.3] с. 28-35
		самотійна робота		Оцінка ризику протидії загрози на ділянці органу охорони державного кордону за моделлю CIRAM 2.0. 1. Модель оцінки ризику протидії загрози. 2. Оцінювання ризику протидії загрози.	[2.3] с. 28-35

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Назва теми і навчальні питання	Література
		індивідуальна робота		Оцінка ризику щодо протидії загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача).	
	9	групове	2	Розробка продуктів аналізу ризику 1. Вимоги щодо розробки аналітичних документів. 2. Структура та зміст аналітичних документів.	[2.3] с. 35-60
		самостійна робота	4	Розробка продуктів аналізу ризику 3. Вимоги щодо розробки аналітичних документів 4. Структура та зміст аналітичних документів	[2.3] с. 35-60
		самостійна робота	4	Застосування результатів оцінювання ризиків під час підготовки до оперативно-службової діяльності 1. Формування висновків щодо оцінювання ризиків. 2. Розробка пропозицій щодо мінімізації ризиків.	[2.3] с. 35-60
		самостійна робота	4	Розробка продуктів аналізу ризику 1. Вимоги щодо розробки аналітичних документів 2. Структура та зміст аналітичних документів. 3. Презентація результатів аналізу ризиків.	[2.3] с. 35-60
3			30	Основи стратегічного аналізу та аналізу ризиків	
	1	лекція	2	Основи стратегічного аналізу 1. Аналітичні методи та підходи які застосовуються у стратегічному аналізі. 2. PEST- та SWOT- аналіз. 3. Метод аналізу ієрархій.	[2.4, с 106-116
	2	практичне	4	Застосування методу аналізу ієрархій. 1. Ідентифікація суттєвих чинників стосовно окремих сегментів навколишнього середовища. 2. Формування сценаріїв та критеріїв оцінювання. 3. Оцінювання сценаріїв розвитку обстановки.	[2.4], с 86-105
	3	практичне	4	Практика в застосуванні <i>SWOT</i> - аналізу 1. Ідентифікація внутрішнього стану ООДК 2. Ідентифікація оточення ООДК 3. Визначення стратегічного становища ООДК і напрямків її розвитку	[2.4], с 106-116
		індивідуальне завдання	6	Оцінювання сценаріїв розвитку обстановки на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (умови на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону за вибором слухача).	[2.4], с 106-116
		індивідуальне завдання		Оцінка стану та обґрунтування напрямів розвитку органу ДПСУ (умови та спрямування розвитку органу ДПСУ за вибором слухача).	

Номер теми	Номер заняття	Види навчальних занять	Кількість годин	Назва теми і навчальні питання	Література
		самостійна робота	4	Профілювання ризиків в ДПСУ 1. Розробка загальнодержавних профілів ризику. 2. Профілювання ризиків в ООДК.	[1.1], [1.2], [1.6]
Разом за 4 семестр			120		
Залік			4		
Усього за дисципліну			120		

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Інформаційне забезпечення в ДПСУ

Опрацювання матеріалу лекції 1/1.

Підготовка до семінарського заняття 1/3.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 1.

Тема 2. Організація та проведення аналізу ризиків в ДПСУ.

Опрацювання матеріалу групового заняття 2/1.

Підготовка до семінарського заняття 2/2.

Підготовка до практичного заняття 2/3, 2/5, 2/7, 2/8.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 2.

Тема 3. Основи стратегічного аналізу.

Опрацювання матеріалу лекції 3/1.

Підготовка до практичних занять 3/2, 3/3.

Опрацювання теоретичного матеріалу згідно тематики самостійної роботи з теми 3.

Підготовка до заліку.

VI. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Теми рефератів з теми №1 (один реферат за вибором):

1. Підрозділи інформаційно-аналітичного забезпечення ДПСУ, їх роль та місце в системі управління.
2. Документи, що розробляються підрозділами інформаційно-аналітичного забезпечення на різних рівнях управління ДПСУ, їх призначення та зміст.
3. Форми статистичної звітності в ДПСУ, їх призначення та зміст.
4. Застосування інформаційних систем в діяльності підрозділів інформаційно-аналітичного забезпечення ДПСУ.
5. Застосування продуктів інформаційно-аналітичної роботи в процесі управління.
6. Досвід роботи підрозділи інформаційно-аналітичного забезпечення ДПСУ, проблемні питання.
7. Практика оцінювання загроз та ризиків під час підготовки до оперативно-службової діяльності в наступному періоді.
8. Проблемні питання застосування продуктів аналізу ризиків в діяльності органів управління ДПСУ.

Тема реферату за актуальною тематикою, пов'язаною з матеріалом теми №1 може бути запропонована здобувачем вищої освіти.

Тематика розрахункових завдань з теми №2 (виконуються всі визначені завдання):

1. Оцінка загроз на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (*тип загрози, орган охорони державного кордону за вибором слухача*).
2. Оцінка уразливості від загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (*тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача*).
3. Оцінка впливу загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (*тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача*).
4. Оцінка ризику щодо протидії загрози на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (*тип загрози, умови органу охорони державного кордону за вибором слухача*).

Тематика розрахункових завдань з теми №3:

1. Оцінювання сценаріїв розвитку обстановки на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону (*умови на ділянці відповідальності органу охорони державного кордону за вибором слухача*).
2. Оцінка стану та обґрунтування стратегії розвитку органу ДПСУ (*умови та спрямування розвитку органу ДПСУ за вибором слухача*).

МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ТА КОНТРОЛЮ ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми (методи) навчання: лекції (з використанням методів проблемного навчання і дослідницького методу), групові заняття (з використанням лекційного методу з елементами практичної роботи), самостійна робота, виконання індивідуальних завдань.

Форми оцінювання результатів навчання: усне опитування та доповіді на групових заняттях, тестування (перше питання білету на диференційованому заліку), захист практичних індивідуальних робіт, написання рефератів. Вид семестрового контролю: диференційований залік.

Результати навчання	Зміст результатів навчання	Метод формування	Методи контролю досягнення
<p>ПР-01 Оцінювати та прогнозувати розвиток обстановки, аналізувати сценарії дій правопорушників, організованих злочинних угруповань та тактику дій з'єднань і частин евентуального противника на ділянці органу охорони державного кордону, рівень загрози;</p> <p>Програмний результат спрямований на набуття таких</p>	<p>Знання: знати сутність, зміст, принципи та завдання інформаційно-аналітичної діяльності; знати завдання інформаційно-аналітичних підрозділів; знати керівні документи щодо інформаційно-аналітичної діяльності та аналізу ризиків. знати порядок та строки підготовки (подання) звітних документів за результатами оперативно-службової діяльності; знати вимоги до продуктів аналізу ризиків.</p> <p>Розуміння: розуміти вимоги керівних документів з організації інформаційно-аналітичної</p>	<p>Під час вивчення першої теми здобувачі вищої освіти вивчають роль і місце інформаційно-аналітичного забезпечення в системі підтримки прийняття рішення начальником органу ДПСУ. Вивчають завдання підрозділів, що здійснюють інформаційно-аналітичне забезпечення та порядок їх роботи. Вивчають методологію аналітичного процесу. Вивчаються вимоги до продуктів інформаційно-аналітичного забезпечення та їх вплив на зміст рішення. Вивчення матеріалу здійснюється на лекції, та самостійно з використанням консультації викладача.</p> <p>Під час вивчення другої теми слухачі вивчають теоретичні питання щодо методики проведення аналітичного дослідження під час групових занять, які</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 4 здійснюється за результатами написання реферату з теми №1.</p> <p>Крім того, питання щодо системи аналізу ризиків у ДПСУ, змісту інформаційно-аналітичних документів винесені для контролю окремим тестом на диференційованому заліку як перше питання білету.</p> <p>Методики експертної оцінки, оцінювання загроз та стратегічного аналізу, які лежать в основі розробки</p>

<p>компетентностей: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6. ЗК 7, ЗК 10..ФК 11. ФК 13. ФК 15. ФК 23.</p>	<p>діяльності та застосування системи управління ризиками; розуміти порядок проведення аналітичних досліджень та статистичного спостереження; розуміти сутність параметрів обстановки на ділянці відповідальності та вплив чинників, які їх визначають.</p> <p>Застосовування:</p> <p>застосовувати методику підготовки інформаційно-аналітичних матеріалів і документів;</p> <p>застосовувати методику проведення аналітичних досліджень.</p> <p>Аналіз:</p> <p>оцінювати ефективність дії сил та засобів охорони державного кордону, надавати пропозиції щодо їх удосконалення для зниження ризиків.</p> <p>оцінювати обстановку на державному кордоні та надавати пропозиції з метою обґрунтування рішення на охорону державного кордону.</p> <p>Синтез:</p> <p>розробляти пропозицій з питань, застосування підрозділів ДПСУ в різних умовах;</p> <p>розробляти документи щодо аналізу ризиків;</p>	<p>проводяться лекційним методом з елементами практичної роботи. На самостійній роботі послідовно слухачі практично здійснюють оцінку загрози, впливу, уразливості та ризику на ділянці органу охорони державного. Робота з практичної оцінки складових ризику організовується в групах, або окремо кожним слухачем.</p> <p>В кінці вивчення теми групи представляють результати оцінки та висновки і пропозиції та захищають їх.</p> <p>Оцінка ефективності оперативно-службової діяльності, спроможності підрозділів щодо виконання завдань оцінюється під час оцінювання уразливості.</p> <p>Під час вивчення третьої і теми слухачі на груповому занятті вивчають методику проведення SWOT- та PEST – аналізу. На самостійній роботі у групах оцінюють сценарії розвитку обстановки на ділянці відповідальності чи сценарії дій сил та засобів ДПСУ методом аналізу ієрархій та обґрунтовують стратегічні напрями розвитку (діяльності) органу охорони державного кордону.</p>	<p>продуктів інформаційно-аналітичного забезпечення, винесені на диференційований залік.</p> <p>Спроможність розробляти продукти інформаційно-аналітичного забезпечення та доповідати їх зміст слухачі доводять під час представлення практичних робіт на сесійному зборі.</p>
--	--	---	--

	<p>обґрунтовувати сценарії розвитку обстановки та застосування сил та засобів для захисту державного кордону;</p> <p>обґрунтовувати напрямки розвитку частин та підрозділів ДПСУ.</p> <p>Оцінювання:</p> <p>оцінювати якість рішень з питань, що належать до компетенції ДПСУ з використанням експертних методів;</p> <p>оцінювати спроможності підрозділів щодо виконання завдань за призначенням;</p> <p>оцінювати стан обстановки на державному кордоні.</p>		
<p>ПР-02</p> <p>Організувати оперативну службу діяльність органу охорони державного кордону на заданий період, комплексне функціонування підсистем побудови охорони державного кордону, ефективно застосування сил і</p>	<p>Розуміння:</p> <p>розуміти вимоги керівних документів з організації інформаційно-аналітичної діяльності та застосування системи управління ризиками в період підготовки до оперативної службової діяльності;</p>	<p>Оцінка ефективності оперативно-службової діяльності, спроможності підрозділів щодо виконання завдань оцінюється під час оцінювання уразливості.</p>	

<p>засобів у різних умовах обстановки, всебічне забезпечення.</p> <p>Програмний результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 10, ФК 11</p>			
<p>ПР-04</p> <p>Аргументувати зміст та оцінювати виконання функцій управління органами охорони державного кордону (прийняття рішення, планування, організації, мотивації та контролю) щодо повсякденної та оперативно-службової діяльності, бойових дій у різних умовах обстановки;</p> <p>Результат спрямований на</p>	<p>Знання: знати сутність технологій управління.</p> <p>Розуміння: розуміти можливості та обмеження методів оцінки інформації; розуміти можливості інформаційної взаємодії із структурними підрозділами сектору безпеки та оборони та суміжних держав; розуміти критерії оцінки інформації та джерел інформації.</p> <p>Застосування: застосовувати технологію профілювання ризиків; застосовувати прикладні програми, для проведення інформаційно-аналітичної діяльності; застосовувати методологію та порядок запровадження аналізу</p>	<p>ПРН 8 частково досягається в частині спроможності застосовувати сучасні технології управління, зокрема інформаційні та управління ризиками.</p> <p>Слухачі на основі засвоєння моделі оцінювання ризиків, методів стратегічного аналізу набувають спроможності створювати ефективні системи управління та системи підтримки рішень.</p> <p>ПРН досягається під час вивчення теми 1 в частині розуміння інформаційної складової побудови загальної моделі аналізу ризиків, розуміння та застосування технологій управління ризиками, забезпечення стійкості. Вивчення другої теми забезпечує спроможність слухачів здійснювати та використовувати результати основної складової інформаційно-аналітичного забезпечення _ аналізу ризиків.</p> <p>Спроможність застосовувати методології стратегічного аналізу</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 8 здійснюється за результатами виконання практичних індивідуальних завдань. Висновки з оцінювання обстановки, зокрема ризиків за загрозою, визначення обґрунтованих з використанням методики аналізу ризиків заходи щодо зниження рівня уразливості свідчать про здатність слухача застосовувати модель управління ризиками для підвищення ефективності управління.. Методики роботи з інформацією, її оцінювання та</p>

<p>набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6. ЗК 7.. ФК 11. ФК 13. ФК 15.</p>	<p>ризиків у діяльність Державної прикордонної служби України; застосовувати метод оцінки інформації; застосовувати процедури збирання та обробки інформації; застосовувати результати аналізу ризиків для прийняття рішення з охорони державного кордону;</p> <p>Синтез: формувати ефективні системи підтримки прийняття рішень.</p> <p>Оцінювання: Оцінювати ефективність функціонування об'єкта управління.</p>	<p>досягається використанням підходів стратегічного аналізу та застосуванням методів аналізу ієрархій та PEST і SWOT–аналізу, як методів визнаних для використання в системі національної безпеки.</p>	<p>застосування для процедур оцінювання загроз та , стратегічного аналізу представляються в результатах виконання практичних індивідуальних завдань та винесені на диференційований залік.</p>
<p>ПР-05 Оцінювати ризики щодо діяльності органу охорони державного кордону, застосовувати сучасні методи обґрунтування рішень, методики оцінювання ефективності;</p> <p>Програмний результат спрямований на набуття таких</p>	<p>Знання: знати вимоги до результатів аналізу ризиків, їх роль під час прийняття рішення.</p> <p>Розуміння: розуміти можливості та обмеження інформаційних технологій в процесі інформаційно-аналітичної діяльності; розуміти зміст документів з аналізу ризиків та інформаційно-аналітичних матеріалів для прийняття управлінських рішень..</p> <p>Застосовування: застосовувати методологію аналізу ризиків та управління ризиками в сфері охорони</p>	<p>ПРН 5 є основним програмним результатом навчання, який забезпечує навчальна дисципліна.</p> <p>Його досягненню присвячена друга тема. Базовими методами дослідження складових ризику та оцінювання їх станів є методи експертних оцінок, попарних порівнянь, побудови вербально-числових шкал, статистичні методи.</p> <p>Знання та розуміння загальної моделі оцінки та прогнозування ризиків від реальних та потенційних загроз слухачі одержують на лекційному занятті. Для вивчення кожної зі складових оцінки ризику присвячується групове заняття, яке проводиться лекційним методом з елементами практичної роботи та дискусій, та самостійного виконання</p>	<p>Контроль досягнення ПРН 5 здійснюється за результатами виконання практичних індивідуальних завдань щодо оцінювання складових ризику та висновків за результатами цієї оцінки. Методики експертної оцінки, оцінювання загроз та , стратегічного аналізу, які лежать в основі виявлення та прогнозування загроз, винесені на диференційований залік.</p>

<p>компетентностей: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6. ЗК 7, ЗК 10..ФК 11. ФК 13. ФК 15. ФК 23.</p>	<p>державного кордону; застосовувати методи ідентифікації ризиків та загроз</p> <p>Аналіз: аналізувати законодавчу базу, в рамках прогнозу обстановки з питань, що належать до компетенції ДПСУ.</p> <p>Синтез: обґрунтовувати шляхи підвищення якості рішення на охорону державного кордону, доцільність форм та способів застосування частин та підрозділів ДПСУ; обґрунтовувати зміст профілів ризику щодо протиправної діяльності на державному кордоні; обґрунтовувати напрями розвитку системи охорони державного кордону в сучасних умовах та ДПСУ.</p> <p>Оцінювати: оцінювати рівень загрози національній безпеці на державному кордоні; оцінювати рівень впливу загроз на державному кордоні; оцінювати уразливість системи охорони державного кордону щодо протидії загрозам на державному кордоні; оцінювати рівень ризику щодо протидії загрозам на державному</p>	<p>практичного завдання оцінки відповідно загрози, впливу, уразливості та ризику.</p> <p>Тип загроз, ділянка державного кордону обирається слухачами самостійно у відповідності до місць проходження служби та погоджується з викладачем.</p> <p>У залежності від типу загрози визначаються та оцінюються фактори, що визначають складові ризику з використанням методів експертної оцінки.</p> <p>У висновках з оцінки складових ризиків слухачі обґрунтовують параметри рішень та заходи щодо форм та способів оперативно-службової діяльності.</p> <p>В основу оцінювання ризику покладається методологія, визначена ДСУ Керування ризиками та модель, прийнята для використання в Євросоюзі та рекомендована агенцією FRONTEX.</p>	
--	--	--	--

	<p>кордоні; оцінювати заходи щодо охорони державного кордону в контексті реалізації спроможностей підрозділів; оцінювати якість та результативність рішень щодо охорони державного кордону.</p>		
<p>ПР-13 Аргументувати вибір загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону. Програмний результат спрямований на набуття таких компетентностей: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6. ЗК 7, ЗК 10..ФК 11. ФК 13. ФК 15. ФК 23.</p>	<p>Знання: знати можливості джерел інформації для аналізу ризиків. Розуміння: розуміти сутність окремих наукових методів дослідження, межі їх застосування; застосовувати: застосовувати методологію системного аналізу; застосовувати загально наукові методи дослідження; формалізація та моделювання; застосовувати методику проведення ситуативного аналізу; застосовувати методику аналізу ризиків; застосовувати методику експертного оцінювання; підходи до оцінювання адекватності загальнонаукових, емпіричних та спеціальних методів дослідження для розв'язання складних задач і проблем забезпечення безпеки державного кордону;</p>	<p>В основу моделі аналізу ризиків та стратегічного аналізу покладаються процедури аналітичного процесу, побудованого за загальною методологією системного, процесуального та ситуативного аналізу, які за своєю сутністю аналогічні методології наукового дослідження. Основним методом проведення лекцій та групових занять є проблемний та дослідницький методи.</p>	<p>Рівень досягнення результату визначається оцінкою логіки побудови аналітичного процесу оцінювання складових ризику, визначення сценарії розвитку обстановки та напрямів стратегічного розвитку органів охорони державного кордону під час виконання індивідуальних завдань, достатністю факторів, що визначають явища та процеси, адекватністю розроблених шкал оцінювання, правильною інтерпретацією результатів оцінювання. Методи аналізу (дослідження) винесені другим питанням білету для здачі</p>

	<p>застосовувати методику аналізу та оцінки загроз, впливу, уразливості та ризику.</p> <p>Аналіз: аналізувати фактори, які визначають рівень та ймовірність загрози, уразливість, вплив та ризик у цілому; аналізувати взаємовплив та взаємозалежність між параметрами, факторами та умовами та оцінювати їх рівень.</p> <p>Синтез: формулювати висновки за результатами моделювання та оцінювання рівня ризику за його складовими; розробляти рекомендації щодо практичних заходів за результатами оцінювання ризиків.</p> <p>Оцінювання: оцінювати стан об'єктів дослідження за результатами моделювання.</p>		<p>диференційованого заліку.</p>
--	--	--	----------------------------------

Оцінювання знань, вмінь та навичок слухачів здійснюється за методикою, визначеною «Положенням про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького».

Оцінювання індивідуальних завдань здійснюється диференційовано за традиційною (національною) шкалою. Меже бути застосована бальна оцінка для підвищення точності та об'єктивності оцінювання. Оформлення індивідуальних завдань здійснюється відповідно до вимог, визначених у джерелі Підготовка та оформлення індивідуальних завдань з навчальних дисциплін : методичні рекомендації / укладач Д. А. Купрієнко. – Хмельницький : Електронне видання ФПКК НАДПСУ, 2019. – 47 с.

Слухач може обрати тему реферату чи індивідуального завдання з переліку, або обґрунтовано запропонувати власну тему в контексті виконання курсової роботи (проекту) або кваліфікаційної випускної роботи, що узгоджується з викладачем, який веде навчальну дисципліну.

Під час оцінювання індивідуальних завдань враховується:

здатність слухача критично й незалежно оцінювати наявні дані, погляди, позиції, аргументи;

здатність розуміти, оцінювати та встановлювати зв'язки між фактами та оцінками;

уміння висловлювати власні погляди, обґрунтовувати й доводити свої думки.

Шкала оцінювання індивідуальних завдань

За традиційною шкалою	За шкалою ECTS	За 100-бальною шкалою	Характеристика
5 (відмінно)	A	90...100 (відмінно)	Роботу виконано на високому науково-теоретичному рівні, грамотно та логічно викладено. Слухач успішно та творчо застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці аналізу враховано достатню кількість факторів, шкали вимірювання побудовані адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені правильно, інтерпретація результатів аналізу здійснена правильно, що дозволило сформулювати обґрунтовані висновки та рекомендації. Кожна складова оцінюється 25 балів.
4 (добре)	B	82...89 (дуже добре)	Робота виконана на високому науково-теоретичному рівні, але допущені несуттєві помилки. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на практиці. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які не суттєво вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обґрунтовані висновки та рекомендації.
	C	75...81 (добре)	Роботу виконано на достатньому науково-теоретичному рівні із несуттєвими помилками. Слухач в основному успішно застосовує теоретичні знання на

			практиці, мав окремі несуттєві труднощі. В методиці не враховано несуттєві факторів, шкали вимірювання побудовані в цілому адекватні параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які не суттєво вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена в цілому правильно, що дозволило сформулювати в цілому обґрунтовані висновки та рекомендації.
3 (задовільно)	D	67...74 (задовільно)	У роботі є суттєві помилки і неточності. Слухач застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав окремі суттєві труднощі. В методиці не враховано суттєві факторів, шкали вимірювання не враховують суттєві складові параметру, який вимірюється, розрахунки проведені з помилками, які вплинули на результат оцінювання, інтерпретація результатів аналізу здійснена не достатньо обґрунтовано, що призвело до помилкових висновків та рекомендації.
	E	60...66 (достатньо)	Робота виконана в цілому правильно на рівні мінімальних критерії, допущені грубі помилки. Слухач з певними труднощами застосовує теоретичні знання на практиці в типових ситуаціях, мав помилки в роботі.
2 (незадовільно)	FX	35...49 (незадовільно з можливістю повторного складання)	Допущено велику кількість грубих помилок. Слухач не може застосовувати одержані знання на практиці.
	F	1...34 (незадовільно з обов'язковим повторним виконанням)	Індивідуальне завдання не виконано.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Курс передбачає аудиторні заняття, індивідуальну роботу і роботу у складі групи, а також самостійне вивчення матеріалу з використанням консультації викладача.

Середовище навчання є творчим та відкритим.

Відвідування лекційних та групових занять у зборний період є обов'язковим. Всі групові заняття оцінюються за результатами виконання індивідуальних завдань. Через поважні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Заняття, які слухач пропустив без поважних причин, відпрацьовуються за погодженням з викладачем.

Порушення кінцевих термінів подання роботи на перевірку та перескладання: Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни.

Роботи, які здаються на перевірку із порушенням кінцевих термінів без поважних причин, оцінюються нижче на 10 балів (один рівень за національною шкалою).

Якщо здобувач вищої освіти був відсутній на заняттях, обов'язкових для оцінювання з будь-якої причини, він/вона відпрацьовують навчальні питання та завдання в часи самостійної підготовки та у встановлені викладачем терміни.

Під час навчання не допустимо порушення академічної доброчесності.

Забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти (у т.ч. створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату) є важливими складовими *системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти* (системи внутрішнього забезпечення якості)

Дотримання академічної доброчесності слухачами передбачає :

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної діяльності. Формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) х результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;

фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в роботах;

фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних;

списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Нормативно-правові акти

1.1 Концепція інтегрованого управління кордонами, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.10.2015 № 2031 (Офіційний вісник України, 2015 р., зі змінами). Законодавство України, сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2031-2010-%F0>.

1.2 Наказ Міністерства внутрішніх справ України № 1007 від 11.12.2017 р. “Про затвердження та введення в дію Інструкції з проведення аналізу ризиків у Державній прикордонній службі України”.

1.3 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України від 24.03.18 № 112 "Про організацію проведення аналізу ризиків".

1.4 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України «Про організацію застосування профілів ризиків».

1.5 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України від 25.10.2006 року № 783 “Пропозиції щодо запровадження системи управління ризиками та системи кримінального аналізу в Державній прикордонній службі України”.

1.6 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України від 31.03.2007 року №236 “Про затвердження Типового положення про інформаційно-аналітичний підрозділ”. (Положення)

1.7 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України від 19.01.2008р. №44 “Про затвердження інструкції про порядок оцінки інформації за методом 4x4”.

1.8 Наказ Адміністрації Держприкордонслужби України № 450 від 26.05.2008 року “Про затвердження та введення в дію Форм статичної інформації про результати оперативно-службової діяльності”.

2. Базова

2.1. Андрощук О.С., Мисик А. Б. Інформаційно-аналітичне забезпечення інтегрованого управління кордонами. Навчальний посібник. – Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2016. – 199 с.

2.2. Основи інформаційно-аналітичної діяльності в Державній прикордонній службі України: підручник / О.М. Шинкарук, Л.М. Артюшин. – Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2017. – 380 с.

2.3. Посібник з аналізу ризиків за моделлю CIRAM 2.0 для аналітиків Державної прикордонної служби України, 2015. – 136 с.

2.4. Залож В. В., Телелим В. М. Основи стратегічного планування в ДПСУ. Навчальний посібник. Вид. НАДПСУ 2019.

3. Допоміжна

3.1. Загальна інтегрована модель аналізу ризиків, комплексне оновлення, версія 2.0, Варшава, 2012. – 55 с.

3.2. Інструкція для відділів аналізу ризиків. Структура та інструменти для застосування CIRAM (Загальної інтегрованої моделі аналізу ризику держав-членів Євросоюзу) версії 2.0, Варшава, 2012. – 115 с.

X. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ (ІНТРАНЕТІ)

1. Наукова електронна бібліотека періодичних видань Національної академії наук України. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/>

2. Електронна бібліотека Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті України. – Режим доступу :

3. Сайт кафедри ІР: <http://10.241.24.235/kaf2>

4. Модульне середовище НА ДПСУ <http://10.241.25.50>.